

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/20/2016
Identifikačné číslo spisu: 6014201180
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6014201180.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcu: U. I., bývajúceho v F. XXX, zastúpeného advokátkou Mgr. Jankou Krakovskou, so sídlom Košice, Čajakova 1, proti žalovanej: Sociálnej poisťovni, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej zo dňa 19. augusta 2014, č. 44478-2/2014-BA, a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/126/2014-36 zo dňa 17. marca 2016, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/126/2014-36 zo dňa 17. marca 2016 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej zo dňa 19. augusta 2014, č. 44478-2/2014-BA, a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava, zo dňa 6. júna 2014, č. 15089-7/2014-RV, z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanej na ďalšie konanie.

Žalovaná j e p o v i n á zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 363,56 eur na účet jeho právnej zástupkyňi advokátke Mgr. Janke Krakovskej, so sídlom Košice, Čajakova 1, v lehote 30 dní.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 6S/126/2014-36 zo dňa 17. marca 2016 podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu zo dňa 19. augusta 2014, č. 44478-2/2014-BA, ktorým žalovaná podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“ alebo „zákon o sociálnom poistení“) odvolanie žalobcu zamietla a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava, zo dňa 06.06.2014, č. 15089-7/2014-RV, ktorým podľa § 194 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. zastavila konanie vo veci náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, o ktorú si žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadal žiadosťou zo dňa 08.04.2014, žiadajúc, aby súd rozhodnutie žalovanej v

spojení s prvostupňovým rozhodnutím zrušil a vec vrátil na nové konanie. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal

Z obsahu administratívneho spisu krajský súd zistil, že Sociálna poisťovňa, pobočka Rožňava, rozhodnutím zo 06.06.2014, č. 15089-7/2014-RV, podľa § 194 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. zastavila konanie o žiadosti žalobcu zo dňa 08.04.2014 vo veci náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. V odôvodnení rozhodnutia uviedla, že žalobca so žiadosťou predložil písomnú žiadosť zo dňa 03.04.2014, v ktorej poukázal na už vydané a právoplatné rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Rožňava, o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia: rozhodnutie č. 300-430/2005-2 zo dňa 17.05.2005 a rozhodnutie č. 300-431/2005-2 zo dňa 17.05.2005. Obe rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 31.05.2005. Správny orgán v konaní o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu vyzval výzvou zo dňa 22.04.2014 o predloženie dôkazov nevyhnutných na posúdenie nároku na dávku, nároku na jej výplatu a určenie jej sumy, a to nového lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vydaného v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov. Na lekársky posudok zo dňa 10.03.2005, na ktorý prihladala Sociálna poisťovňa už v právoplatne skončenom konaní, nebude v prebiehajúcim konaní prihladať. Žalobca nový lekársky posudok nepredložil, preto konanie bolo zastavené. Na základe odvolania žalobcu žalovaná napadnutým rozhodnutím zo dňa 19. augusta 2014, č. 44478-2/2014-BA, podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. odvolanie žalobcu zamietla a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava, zo dňa 06.06.2014.

č. 15089-7/2014-RV. V odôvodnení rozhodnutia žalovaná konštatovala, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a priloženej dokumentácie v celom rozsahu zistila, že postup správneho orgánu prvého stupňa bola správny. Ďalej konštatovala, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podaním žiadosti doručenej pobočke Sociálnej poisťovne, Rožňava 25.04.2005, ku ktorej pripojil posudok o odškodnení za sťaženie spoločenského uplatnenia pri chorobách z povolania, profesionálnej otravy a iného poškodenia zdravia pri práci zo dňa 10.03.2005, vystavený lekárom Kliniky pracovného lekárstva a klinickej toxikológie FN L. Pasteura Košice a potvrdený prednostom tejto kliniky. V posudku bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené na 350 bodov. Sociálna poisťovňa, pobočka Rožňava, rozhodnutím zo 17.05.2005, č. 300-430/2005-2, priznala žalobcovi nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 21.000,- Sk (350 bodov x 60,- Sk). Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 31.05.2005. Sociálna poisťovňa, pobočka Rožňava, na základe zápisnice zo zasadnutia komisie pre odškodňovanie pracovných úrazov a chorôb z povolania zo dňa 19.04.2005, spísanej zamestnávateľom žalobcu, ktorý navrhol a schválil zvýšenie sumy zodpovedajúcej základnému počtu bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia o 80 %, vydala dňa 17.05.2005 rozhodnutie č. 300-431/2005-2, ktorým žalobcovi priznala nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 16.800,- Sk. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 31.05.2005.

Krajský súd poukazom na právnu úpravu § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., ktorú citoval, konštatoval, že z administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že žalobca si v roku 2005 uplatnil nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe posudku z 10.03.2005, ktorý vyhotovil lekár KPLaKT, a z ktorej vyplýva, že žalobca mal zistenú chorobu z povolania dňa 20.07.2004, a to chorobu z vibrácií - ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené vibráciou. Toto sťaženie spoločenského uplatnenia kolektív lekárov KPLaKT v Košiciach hodnotili podľa položky č. 90 tabuľky č. IV, prílohy k vyhláske č. 32/1965 Zb. počtom bodov 350. Posudok obsahuje poučenie o možnosti podať proti nemu odvolanie. V spise sa nachádza tiež hlásenie choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania, z ktorého vyplýva dátum prvého zistenia choroby 20.07.2004, dátum priznania 10.03.2005. Na základe týchto listín, ako aj oznámenia zamestnávateľa žalobcu o vzniku poistnej udalosti, žalovaná rozhodnutiami zo 17.05.2005, č. 300-410/2005-2 a č. 300-431/2005-2 priznala žalobcovi nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 21.000,- Sk a 16.800,- Sk (zvýšenie o 80 %). Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobca nepodal odvolanie ani proti posudku, ani proti rozhodnutiam Sociálnej poisťovne, pobočky Rožňava, ktoré nadobudli právoplatnosť 31.05.2005.

Krajský súd ďalej uviedol, že Sociálna poisťovňa, pobočka Rožňava, pri rozhodovaní o nároku žalobcu o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia rozhodovala v roku 2005 podľa platných a účinných právnych predpisov zákona č. 461/2003 Z.z., ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. a vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov. Pretože choroba z povolania bola u žalobcu zistená 20.07.2004, postupovala v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. a výšku náhrady stanovila podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov. Podľa názoru krajského súdu v čase rozhodovania o nároku žalobcu Sociálna poisťovňa, pobočka Rožňava, postupovala v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi, keďže podľa citovaného prechodného ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. rozhodujúci bol dátum zistenia choroby z povolania. Neskoršou judikatúrou Najvyššieho súdu SR bolo ustálené, že aj v týchto prípadoch, keď choroba z povolania bola zistená pred účinnosťou zákona č. 437/2004 Z.z., sa výška bodu posudzovala podľa novej právnej úpravy. Krajský súd uviedol, že z uvedeného vyplýva, že žalobcovi v roku 2005 nič nebránilo, aby sa proti rozhodnutiam Sociálnej poisťovne, pobočky Rožňava, eventuálne aj proti posudku KPLaKT odvolal, a ak by v odvolacom konaní neuspel, mal ešte právo podať v dvojmesačnej lehote žalobu na preskúmanie právoplatných rozhodnutí Sociálnej poisťovne na príslušnom krajskom súde.

Poukazom na to, že žalobca 08.04.2014 doručil Sociálnej poisťovne, pobočky Košice podanie, ktoré nazval Uplatnenie nároku na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia, ku ktorému pripojil žiadosť o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a lekársku správu z 24.02.2005, krajský súd uviedol, že keďže žalobca k svojej žiadosti nepripojil žiadne nové dôkazy, Sociálna poisťovňa, pobočka Rožňava, postupovala v súlade s ustanovením § 184 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Fyzická osoba uvedená v odseku 1 je povinná preukázať skutočnosť rozhodujúce na nárok na dávku a nárok na jej výplatu spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou. Zároveň bol žalobca upozornený, že ak v stanovenej lehote nepredloží nový lekársky posudok, konanie bude podľa § 194 ods. 3 zákona o sociálnom poistení zastavené.

Krajský súd poukazom na právnu úpravu § 186 ods. 4, § 194 ods. 3 a § 210 ods. 1 uvedeného zákona, ktorú citoval, konštatoval, že žalovaná ako aj správny orgán prvého stupňa postupovali v súlade s nimi. Požiadavku žalobcu, aby správny orgán v konaní v roku 2014 zrušil svoje právoplatné a vykonateľné rozhodnutia z roku 2005 ako nulité, s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka, považoval za neprípustnú, rovnako ani opätovné rozhodovanie vo veciach, v ktorých už bolo právoplatne rozhodnuté, a to na základe tých istých podkladov, majúci za to, že tento postup by mal za následok revíziu rozhodnutí z roku 2005, čo by bolo v rozpore s právnym poriadkom SR, v ktorej súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24.09.2014, č.k. 9Sžso/6/2013, ktorým rozhodoval v obdobnej skutkovej a právnej veci.

Krajský súd sa nezaoberal jednotlivými žalobnými námietkami žalobcu, vzhľadom na to, že nie sú k povahe veci právne významné. Žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol. Žalobcovi, ktorý nemal v konaní úspech, krajský súd nepriznal právo na náhradu trov konania.

2.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovanej zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie. Náhradu trov konania si uplatnil za prvostupňové ako aj odvolacie súdne konanie.

V dôvodoch odvolania žalobca nesúhlasil so závermi súdu prvého stupňa. Uviedol že u žalovanej si nárokoval zmenu rozhodnutia vo veci sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 112 zákona č. 461/2003 Z.z.), ktorý nárok, ako rozdiel na zmenu výšky sumy, skutkovo a právne riadne odôvodnil. Predovšetkým poukázal na § 112 zákona č. 461/2003 Z.z. a ustanovenie § 28 tohto zákona v spojení s

osobitným zákonom, ktorým je Občiansky zákonník podľa štvrtej hlavy prvej časti v osobitných prípadoch (§§ 34 a 39 a nasl.)

tiež na právnu vec C- 453/00 Kühne und Heinz, ktoré v súhrne skutočných a právnych dôvodov pripúšťajú zákonom prípustnú zmenu výšky sumy. Dôvodil, že skutočný dôvod vznesených námietok v správnom konaní, v žalobe, ako aj v tomto odvolaní je daný nezákonnosťou postupu žalovanej pri priznaní choroby z povolania, absolútnej neplatnosti vydaných rozhodnutí a uplatnení neprípustnej právnej retroaktivity, keďže ide predovšetkým o vyriešenie otázky, ktorá má právnu povahu. Namietal, že zo strany žalovanej

ide o nesprávny a nezákonný postup založený na obchádzaní zákona. Tvrdil, že vo vzťahu k priznanej chorobe z povolania v odškodniteľnom stupni od 10.03.2005, preukázal dôvod na zmenu nároku na dávku, zmenu v nároku na výplatu dávky a zmenu sumy dávky

podľa § 112 zákona č. 461/2003 Z.z.. Mal za to, že tvrdenie žalovanej uvedené v rozhodnutí zo dňa 19.08.2014, že žalobca v dôsledku choroby z povolania zistenej dňa 20. júla 2004, je nesprávne a odporuje právnej úprave, považujúc toto rozhodnutie za nezákonné a aplikujúce neprípustnú právnu retroaktivosť, a teda nezlučiteľné s princípmi právneho štátu. Dôvodil, že princíp viazanosti vykonávateľov verejnej moci právom vyžaduje, aby všetky rozhodnutia a úkony mali oporu v právnom poriadku, ich obsah bol s nimi v súlade a boli účinné a vynútiteľné, poukazom na čl. 41 Charty základných práv Európskej únie a základné zásady správneho konania - § 3 ods. 4 správneho poriadku a porušením zásady zákonnosti.

Poukazom na teoretické právne ponímanie právnej skutočnosti o sociálnom zabezpečení a sociálnej udalosti, na skutkové zistenia veci sa týkajúcej, ako aj na judikatúru Najvyššieho súdu SR - rozhodnutia sp.zn. 7Sžo 50/2011 z 27.06.2016, 6Sžo 42/2008 zo dňa 01.04.2009, 6Sžp 6/2012 z 27.02.2013, 1Cdo 16/2005, rozhodnutie Ústavného súdu ČR

II. ÚS 366/97 (Sb.n.u.US Svazek č. 9 Nález č. 120), judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky - rozhodnutie sp.zn. II. ÚS 48/97, I. ÚS 59/00, nálezy sp.zn. PL ÚS 36/95,

PL ÚS 37/99, PL ÚS 29/05, ako aj na judikatúru Európskeho súdneho dvora - vec Delcourt, A-11 (1970), Le Compete ai., A-43, 1981, Le Compete, A-58, ods. 29, 1983, namietal,

že konaním žalovanej došlo aj k porušeniu čl. 6 Dohovoru. Výtýkal žalovanej, že svojím nesprávnym postupom citeľne zasiahla aj do majetkových práv žalobcu a to do jeho práva na pokojné užívanie majetku z dôvodu, že vzhľadom na to, že na jeho finančný a sociálny status, jeho vek a zdravotný stav po vzniku nároku na úrazovú dávku a vzniku nároku na jej výplatu, tento nárok mu nebol vyplatený, čo považoval v rozpore s čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 Európskeho dohovoru, v ktorej súvislosti poukázal tiež na judikatúru Európskeho súdneho dvora (Vec Karakalios c. Grécko, Timbal c. Moldavsko, Almeida Carret, Mascanenhas Falca c. Portugalsko, Akkus c. Turecko).

Žalobca výtýkal súdu prvého stupňa, že nadviazal na nesprávne závery žalovanej a prisvedčil všetkým jej tvrdeniam. Tvrdil, že keďže v posudzovanej veci je jednoznačné,

že o chorobe z povolania rozhoduje poskytovateľom zdravotnej starostlivosti určený lekár, potom už iba samotná Lekárska správa zo dňa 24.02.2005 je dôkazom o záverečnom hodnotení a rozhodnutí zmeniť pôvodné všeobecné ochorenie na ochorenie profesionálne, ku ktorému boli dňa 10.03.2005 vystavené aj príslušné akty - hlásenie o chorobe z povolania ako aj lekársky posudok na sťaženie spoločenského uplatnenia. Vyslovil názor, že nemôže obstať ani ďalšie tvrdenie súdu prvého stupňa, keď poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR 9Sžo 6/2013 z 24.09.2014, ktorý aj keď je právoplatný, neznamená, že je správny. Nesúhlasil s tvrdením žalovanej ako i právnym záverom súdu prvého stupňa, že žalobca k svojej žiadosti nepripojil žiadne nové dôkazy, keď bolo povinnosťou súdu prvého stupňa si ozrejmiť, že žalobca si neuplatnil nový nárok na úrazovú dávku, ale domáhal sa zákonom prípustnej zmeny sumy podľa § 112 a § 28 zákona č. 461/2003 Z.z., ako aj §§ 39 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Namietal, že rozhodnutie prvostupňového súdu je arbitrárne rozhodnutie, pretože pre posúdenie veci mal pre posúdenie nároku žalobcu predložený dostatok tvrdených argumentov, dôkazov o porušení právnych predpisov a o tom, že celkové postupy žalovanej boli nezákonné, obchádzajúce zákon, a preto aj vydané rozhodnutia sú absolútne neplatné, keď v posudzovanej veci bola uplatnená aj neprípustná právna retroaktivita. Dôvodil,

že v nadväznosti na nesprávne a nezákonné postupy žalovanej súd prvého stupňa zaťažil svoje rozhodnutie tiež z dôvodu, že popri tvrdených argumentoch zo strany žalobcu odmietol argumenty o potrebe odstránenia rozporu ustanovením znalca z odvetvia choroby z povolania, poukazom na to, že takýto znalecký posudok je vzhľadom k hospodárnosti konania vhodné nahradiť aj písomným dotazom na Celoslovenskú komisiu na posudzovanie chorôb z povolania pri Ministerstve zdravotníctva Slovenskej republiky zriadenej týmto ministerstvom podľa § 31d ods. 1 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona číslo 204/2014 Z.z.. Mal za to, že iba vyhodnotením znaleckého posudku by sa odstránil doterajší rozpor medzi tvrdeniami žalobcu a postupom žalovanej. Ďalej namietal, že na nesprávne postupy žalovanej nadviazal súd prvého stupňa aj v tom, že neprihliadol k argumentom, ktoré vyplývajú z veci C 181/03 P-Albert Nardone proti komisii Európskych spoločenstiev s predmetom posúdenia choroba z povolania, ktorý záver potvrdzuje aj stanovisko Asociácie FN SR. Za najzávažnejšie pochybenie súdu prvého stupňa žalobca považoval popri odmietnutí posudzovať absolútnu neplatnosť a neprípustnú pravú retroaktivitu aj celkový obsah podľa právnych záverov rozsudku vo veci C - 453/00 Kühne und Heinz z dôvodu zásahov žalovanej do právnej istoty ako všeobecnej zásady únievého práva.

Záverom žalobca uviedol, že zásadu spravodlivého procesu a spravodlivého prejednávania veci považuje za zásadnú otázku, v ktorej súvislosti dal do pozornosti judikatúru Európskeho súdu C 181/03 Albert Nardone proti komisii Európskych spoločenstiev. Tiež dal do pozornosti rozhodnutie Európskeho súdu vo veci Le Compte a iní, A- 43 (1981) a Le Compte, A-58 ods. 29 (1983).

Žalobca záverom tiež navrhol, aby konanie vo veci bolo podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. prerušené s tým, že Súdnemu dvoru európskeho spoločenstva sa na základe článku 234 Zmluvy predloží predbežná otázka prípustnosti aplikácie §§ 28, 112 39 a nasl. odškodnenia SSU, zrušenia absolútne neplatných rozhodnutí vydaných žalovanou, tiež vydaných s pripustenou neprípustnou právnou retroaktivitou všetko v kontexte veci C 453/00 Kühne und Heinz, z dôvodov nesprávne uplatňovaných kompetencií žalovanou ako verejnoprávnou inštitúciou, ktorú štát poveril výkonom sociálneho zabezpečenia v oblasti, ktorá v rámci európskej integrácie popri prevažujúcej hospodárskej oblasti zahŕňa aj koordináciu sociálnych dimenzií.

3.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhovala napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. S odvolacími dôvodmi uvedenými žalobcom v jeho odvolaní nesúhlasila.

V dôvodoch vyjadrenia žalovaná poukazom na skutkové zistenia danej veci a citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 184 ods. 5, § 186 ods. 4, § 194 ods. 3 a § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z., vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu uviedla, že lekárske posudky zo dňa 10. marca 2005 boli predložené v konaniach, ktoré boli ukončené právoplatnými a vykonateľnými rozhodnutiami č. 300-430/2005-2 a č. 300-431/2005 - 2. Žalobca nevyužil zákonom danú možnosť na podanie žaloby na preskúmanie právoplatného rozhodnutia v zákonnej lehote podľa § 250b ods. 1 O.s.p.. Tvrдила, že sociálna poisťovňa pri vydaní toho času právoplatných rozhodnutí zo dňa 17. mája 2005 vychádzala z právnych predpisov vzťahujúcich sa na vec v čase posúdenia žiadosti poškodeného v roku 2005. Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., ktorú citovala, žalovaná ďalej uviedla, že z hlásenia choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania vystavenom v mesiaci marec 2005 Fakultnou nemocnicou L. Pasteura Rastislavova 43 Košice - KPL a KT jednoznačne vyplýva, že žalobcovi bola choroba z povolania prvýkrát zistená (§ 11 ods. 1 zákona 437/2004 Z.z.) dňa 20. júla 2004, teda pred účinnosťou zákona č. 437/2004 Z.z. (01.08.2004). Ďalej uviedla, že v lekárskom posudku zo dňa 10. marca 2005 je v poučení uvedené: „V zmysle § 77 ods. 2 zákona č. 303/1998 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, môže fyzická osoba do 15 dní odo dňa, kedy jej bol posudok, resp. rozhodnutie doručené, podať odvolanie, o odvolaní rozhoduje vedúci zdravotníckeho zariadenia, pričom jeho rozhodnutie je konečné“. Poškodený nevyužil možnosť podania odvolania ani proti lekárskeho posudku zo dňa 10. marca 2005. Konštatovala, že sociálna poisťovňa nepovažuje za potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, nakoľko pri rozhodovaní o nároku žalobcu sa riadila platnou

úpravou § 11 ods. 1 zákona č. 337/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v platnom znení, poukazom na to, že toto prechodné ustanovenie je v zákone č. 437/2004 Z.z. vymedzené jednoznačne, neumožňujúc dvojaký spôsob výkladu.

Žalovaná považovala označenie právoplatných rozhodnutí zo dňa 17. mája 2005, zo strany právnej zástupkyne žalobcu ako nezákonných a ničotných, za svojvoľné, ničím nepodložené a s platným právom absolútne nesúladne. Poukázala tiež na to, že žalobca sa s právoplatnými rozhodnutiami zo dňa 17. mája 2005 stotožnil, nakoľko v roku 2005 nevyužil tak podanie odvolania ako aj podanie žaloby na preskúmanie a výplatu dávky prijal. Konštatovala, že akékoľvek spochybňovanie právoplatných rozhodnutí zo dňa 17. mája 2005 ako individuálnych právnych aktov znamená spochybňovanie prejavu vnútornej štátnej suverenity, a preto poukazovanie právnej zástupkyne na § 39 Občianskeho zákonníka považovala za neopodstatnené.

4.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnom konaní, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnom konaní.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania žalobcu (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok, ktorým krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 19. augusta 2014, č. 44478-2/2014-BA, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Predmetom preskúmacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovanej, ktorým rozhodnutím bolo s konečnou platnosťou zastavené konanie o žiadosti žalobcu z 08.04.2014 vo veci náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ako aj konania im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, a preto ich neopakuje a súčasne na ne nepoukazuje.

Najvyšší súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho

súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a konania mu predchádzajúceho v rozsahu odvolacích námietok odvolací súd mal preukázať, že krajský súd v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite nepostupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie.

Žalobca v žalobe ako aj v odvolaní proti prvostupňovému súdnemu rozhodnutiu predovšetkým namietal, že žalovaná ako aj prvostupňový súd dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ich rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že prvostupňový súd ako aj žalovaná v danej veci postupovali a rozhodli v rozpore s právnou úpravou ustanovenou v zákone č. 461/2003 Z.z. a s judikatúrou Európskeho súdu a súčasne, že sa náležite nevysporiadali s jeho námietkami a argumentáciou.

Z uvedených dôvodov odvolací súd zamera svoju pozornosť najmä na to, či krajský súd venoval náležitú pozornosť prieskumu zákonnosti napadnutých rozhodnutí vydaných sociálnou poisťovňou v oboch stupňoch vo vzťahu k namietanej právnej úprave ustanovenej v zákone č. 461/2003 Z.z. a či vo vzťahu k žalobcovi bolo správne konanie zastavené v súlade so zákonom.

Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasti okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodíť z čl. 1 ústavy, sa

osobitný dôkaz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999,

Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I. ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I. S 10/98)“ (I. ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750, nález Ústavného súdu SR

č. PL. ÚS 22/06). Judikatúra ústavného súdu tiež kladie dôraz, že v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy s uplatňovaním princípu právnej istoty v právom štáte sa spája požiadavka všeobecnosti, platnosti, trvácnosti, stability, racionálnosti a spravodlivého obsahu právnych noriem; medzi ústavné princípy vlastné právnemu štátu patrí aj zákaz svojvôle v činnosti štátnych orgánov, ako aj zásada primeranosti, resp. proporcionality (m. m. PL. ÚS 1/04).

Z citovaného článku 152 ods. 4 ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu, ako aj iné právnické subjekty realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

Zákon o sociálnom poistení vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia a konanie vo veciach sociálneho poistenia. (§ 1 ods. 1)

Podľa § 184 ods. 1, 3, 5, 7 zákona o sociálnom dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky.

Dávkové konanie o zmene poskytovania dávky alebo sumy už priznanej dávky sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 alebo z podnetu organizačnej zložky sociálnej poisťovne.

Žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom sociálnou poisťovňou. Fyzická osoba uvedená v odseku 1 je povinná preukázať skutočnosť rozhodujúcu na nárok na dávku a nárok na jej výplatu spôsobom určeným sociálnou poisťovňou. Písomné oznámenie o zaradení poistenca do evidencie uchádzačov o zamestnanie sa považuje za žiadosť o dávku v nezamestnanosti.

Sociálna poisťovňa je povinná spísať žiadosť o dávku aj vtedy, ak sa domnieva, že fyzická osoba uvedená v odseku 1 nespĺňa podmienky nároku na dávku a nároku na jej výplatu, alebo ak žiadosť nie je doložená potrebnými dokladmi.

Podľa § 193 ods. 1 zákona o sociálnom poistení organizačná zložka sociálnej poisťovne konanie preruší, ak sa začalo konanie o predbežnej otázke alebo ak bol účastník konania vyzvaný, aby odstránil nedostatky podania.

Podľa § 172 ods. 1 veta prvá, ods. 3 písm. a/ zákona o sociálnom poistení na konanie vo veciach

sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Konanie vo veciach podľa odseku 1 je konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (dávkové konanie)

Podľa § 112 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka a) priznala v nižšej sume, ako patrí, b) vypláca v nižšej sume, ako patrí, c) odoprela neprávom alebo d) priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí.

Podľa § 195 ods. 1, 2, 3 organizačná zložka sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložkesociálnej poisťovne z jej činnosti.

Organizačná zložka sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 196 ods. 1, 6, 7 zákona o sociálnom poistení dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti sociálnej poisťovne.

Účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

Organizačná zložka sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

Vychádzajúc z uvedenej právnej úpravy odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná ako aj prvostupňový správny orgán veci nevenovali náležitú pozornosť, v konaní nepostupovali v súčinnosti so žalobcom, pre svoje rozhodnutie si nežadavali dostatok skutkových podkladov, keď konanie o žiadosti žalobcu zastavili bez zistenia skutočného stavu a svoje rozhodnutia náležite neodôvodnili, keď s námietkami a argumentáciou žalobcu sa riadne nevysporiadali, majúce za následok nezákonnosť rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov, a preto neboli splnené zákonné podmienky pre zamietnutie žaloby prvostupňovým súdnym rozhodnutím.

Vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovanej, vyplýva, že žalobca ako žiadateľ svojou žiadosťou z 08.04.2014 žiadal o zaplatenie 2.422,50 eur titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku priznanej choroby z povolania z 10.03.2005, žiadajúc o opätovne posúdenie pôvodných rozhodnutí z 17.05.2005, č. 300-430/2005-2

a 300-431/2005-2 a ako nezákonné ich zrušiť. Žalobca už v pôvodnej žiadosti poukazoval na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Na základe výzvy Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava, žalobca vzniesol návrh na vykonanie dokazovania nariadiť znalecké dokazovanie a rozšíril uplatnený nárok na výplatu dávky minimálne do 3 677,30 eur.

Doručenie neformálneho podania, ktorým sa žalobca ako žiadateľ domáhal priznania (doplatenia) dávky

sociálneho poistenia alebo jej zmeny, bol okamihom doručenia žiadosti o dávku.

Prvostupňový správny orgán príslušný na konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a/ štrnásteho bodu a § 210 ods. 1 zákona o sociálnom poistení zastavil konanie vo veci žiadosti žalobcu z 08.04.2014 o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s chorobou z povolania mu zistenou dňa 20.04.2004, z dôvodu, že vo veci žiadanej náhrady bolo právoplatne a vykonateľne rozhodnuté rozhodnutiami z 17.05.2005, č. 300-430/2005-2

a 300-431/2005-2, voči ktorým žalobca nepodal opravný prostriedok. Na základe odvolania žalobcu, ktorým namietal porušenie právnej úpravy ustanovenej v § 195 a § 196 zákona o sociálnom poistení, poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a opätovne na judikatúru Súdneho dvora, žalovaná odvolanie žalobcu zamietla a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdila. Z odôvodnenia rozhodnutia žalovanej vyplýva, že sa stotožnila so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového správneho rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového ako aj odvolacieho správneho orgánu nie je zrejmé, ako sa vypořádali s námietkami a argumentáciou žalobcu ako žiadateľa.

Žalovaná ako aj správny orgán prvého stupňa si neujasnili predmet konania, keď nevychádzali z obsahu žiadosti žalobcu zo dňa 08.04.2014 a nesprávne zamerali svoju pozornosť len na skutočnosť, že vo veci nároku žalobcu ako žiadateľa o dávku za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s chorobou z povolania bolo právoplatne a vykonateľne rozhodnuté rozhodnutiami z 17.05.2005, č. 300-430/2005-2 a 300-431/2005-2, voči ktorým žalobca nepodal opravný prostriedok. Z obsahu žiadosti pritom jednoznačne vyplýva, že žalobca ako žiadateľ uvedenou žiadosťou sa domáhal priznania vyčíslenej istiny titulom doplatku na dávke za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s chorobou z povolania v zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 112 zákona o sociálnom poistení.

Z logického výkladu právnej normy ustanovenej v § 112 ods. 1 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že v uvedenej právnej úprave zákonodarca prejavil svoju vôľu priznať dávku alebo jej zvýšenie odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka a) priznala v nižšej sume, ako patrí, b) vypláca v nižšej sume, ako patrí, c) odoprela neprávom alebo d) priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí. V uvedenej právnej úprave zákonodarca priznáva sociálnej poisťovni oprávnenie revidovať svoju rozhodovaciu činnosť v dávkových veciach.

Z uvedených dôvodov bolo povinnosťou správnych orgánov oboch stupňov sa neformálnou žiadosťou žalobcu zaoberať v merite veci, postupom v súlade s právnou úpravou ustanovenou v §§ 195 a nasl. zákona o sociálnom poistení, t.j. presne a úplne zistiť skutočný stav veci, a na ten účel obstaráť potrebné podklady na rozhodnutie, a následne vo veci samej vydať rozhodnutie a v odôvodnení sa vypořadat' sa so zásadným námietkami a argumentáciou žiadateľa.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu a konania mu predchádzajúceho mal preto odvolací súd v danej veci preukázané, že súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej nepostupoval v súlade s právnou úpravou ustanovenou v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 247 a nasl.), náležite nepreskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovanej a postup mu predchádzajúci v rozsahu žalobných dôvodov. Odvolací súd vychádzajúc z dôvodov vyššie uvedených na rozdiel s názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že žalobné námietky žalobcu boli spôsobilé zvrátiť posúdenie zisteného skutkového a právneho stavu veci, podmienujúce zrušenie rozhodnutia žalovanej v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a vrátenie veci na ďalšie konanie. Pokiaľ teda súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil rozhodnutia sociálnej poisťovni oboch stupňov ako zákonné, odvolací súd odvolacie námietky žalobcu proti rozsudku krajského súdu vyhodnotil ako dôvodné, majúce za následok úspešnosť jeho odvolacieho návrhu.

V danej súvislosti odvolací súd súčasne poukazuje na to, že súd prvého stupňa v danom prípade nesprávne vyhodnotil skutkové okolnosti aj vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky sp.zn. 9Sžso/6/2013, na ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal, keďže najvyšší súd v konaní vedenom pod sp.zn. 9Sžso/6/2013 preskúmaval na základe žaloby žalobcu zákonnosť rozhodnutia žalovanej č.22619-4/2012-BA zo dňa 21.05.2012, ktorou zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov, č. 9281-4/2012-PO z 21.03.2012, ktorým táto podľa § 99 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov rozhodla, že žalobca nemá nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd v označenom konaní vychádzal z rozdielneho skutkového aj právneho základu.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta prvá O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 S.s.p. zmenil tak, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovanej v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

Záverom však odvolací súd dáva do pozornosti žalobcu, že zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy (v danom prípade sociálnej poisťovne) nie je možné ani prípustné posudzovať a zrušiť podľa § 28 zákona č. 461/2003 Z.z. ani podľa §§ 39 a nasl. OZ. Rozhodnutie orgánu verejnej správy ako výsledok jeho rozhodovacej činnosti na základe zákonného oprávnenia (právomoci) je individuálnym správnym aktom a teda nejde o právny úkon správneho orgánu, z ktorých dôvodov nie je možné posudzovať platnosť, resp. neplatnosť rozhodnutia správneho orgánu podľa právnej úpravy ustanovujúcej platnosť, resp. neplatnosť právnych úkonov. Taktiež dáva do pozornosti žalobcu, že rozhodnutia orgánu verejnej správy je možné zrušiť alebo zmeniť len na základe riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, resp. na základe žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodoval podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1, s § 224 ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p.. Žalobcovi priznal náhradu trov konania, keďže bol v konaní úspešný. Odvolací súd žalobcovi priznal trovy právneho zastúpenia za úkony právnej služby - v roku 2014 - prevzatie a príprava, podanie žaloby po 61,87 eur za úkon a paušál po 8,04 eur za úkon; v roku 2016 - vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej - právny rozbor v podaní z 14.03.2016, účasť na pojednávaní krajského súdu, podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu po 66,- eur za úkon a režijný paušál po 8,58 eur za úkon v zmysle § 11 ods. 4, v spojení s § 13a ods. 2, písm. a/, c/, d/ a s § 16 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení - $(61,87 \times 2 + 8,04 \times 2 + 66 \times 3 + 8,58 \times 3)$ - v celosti 363,56 eur.

Odvolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov konania v zmysle vyčíslenia trov právneho zastúpenia jeho právnu zástupkyňou, pretože v zmysle § 11 ods. 4, vyhl. č. 655/2004 Z.z. zákonodarca priznáva v dávkových veciach sociálneho poistenia odmenu za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu (podľa § 11 ods. 4 vyhl. č. 655/2004 Z.z. základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania v konaniach podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. V dávkových veciach sociálneho poistenia, vo veciach sociálnych služieb a vo veciach preskúmania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu.)

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.